

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL SAVIVALDYBĖS TARYBAI TEIKIAMO DERINTI AB „PANEVĖŽIO ENERGIJA“ 2019 - 2022 METŲ INVESTICIJŲ PLANO PANEVĖŽIO MIESTE PATIKSLINIMO

AB „Panevėžio energija“ investicijos savivaldybės tarybos derinimui teikiamos, remiantis:

1. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau - VERT) 2019 m. balandžio 1 d. Nr. O3E-93 nutarimu patvirtintu „Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje tvarkos aprašu“ (2021-08-01 suvestinė redakcija; toliau - Aprašas). Apraše nurodoma, kad visos VERT derinimui teikiamos investicijos turi būti suderintos su savivaldybių tarybomis, su prašymu derinti investicijas pateikiant savivaldybių tarybų sprendimų dėl investicijų derinimo kopijas;

2. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 10 skirsnio 35 straipsniu;

3. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 3 skirsnio 15 straipsnio 3 punktu;

4. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 2 skirsnio 6 straipsnio 30 punktu ir 4 skirsnio 16 straipsnio 4 punktu.

Priežastys, nulėmusios AB „Panevėžio energija“ investicijų plano patikslinimą:

- 2019 – 2022 metų investicinis planas (toliau Planas) 2017 metais buvo ruošiamas ir su savivaldybės taryba derinamas kaip bazinės kainos dedamųjų nustatymo projekto sudedamoji dalis. Plano rengimo metu nebuvo tiksliai žinomos visos Europos Sąjungos paramos apimtis (toliau ES parama) – po Plano suderinimo savivaldybės taryboje, dalis kvietimų ES paramos gavimui nebuvo paskelbti, daliai naujai paskelbų kvietimų keitėsi paramos gavimo apimtis ir sąlygos. Derinant Planą su savivaldybės taryba tokia situacija buvo įvertinta derinamo plano pastabose, numatant Plano investicijų perderinimo/patikslinimo galimybę;

- Investicijų planavimo neapibrėžtumo faktorius, lemiantis, kad Plano rengimo metu dalies naujai atsirandančių investicijų neįmanoma numatyti (intensyvesnis naujų vartotojų skaičiaus atsiradimas; įrangos ar įrenginių gedimai, lemiantys naujos įrangos/įrenginių įsigijimą; dėl kuro rinkos sąlygų pokyčių atsiradusi būtinybė investuoti į šilumos gamybos įrangą, siekiant sumažinti šilumos gamybos išlaidas; didesnių apimčių investicijų projektavimo metu atsirandanti būtinybė investuoti į naują arba praplėsti esamą infrastruktūrą ir pan.);

- Aprašo nuostatos ir VERT rekomendacijos, įvertinančios, kad optimaliausias investicijų teikimo derinimui variantas - jas įgyvendinant ir /ar įgyvendinus, kai žinoma tiksli investicijos vertė, atlikimo terminai, darbų apimtis, finansavimo šaltiniai;

- Aprašo 32 pozicijos nuostata, numatanti, kad investicijos, kurių pavadinimai, finansavimo šaltiniai, darbų apimtis pasikeičia, turi būti iš naujo suderintos su savivaldybių tarybomis.

Vadovaudamasi aukščiau išdėstytomis priežastimis, AB „Panevėžio energija“ (toliau - bendrovė) savivaldybės tarybos derinimui teikia AB „Panevėžio energija“ 2019 – 2022 metų investicijų plano Panevėžio mieste patikslinimą.

Tarybos derinimui teikiamos investicijos:

1. 2021 - 2022 metų investicijos.

1.1. Gamyba. Gamybos srities investicijos susijusios su Lietuvos Respublikos Energetikos įstatymo trečio skirsnio 16 straipsnio 1 punktu („Energetikos įmonės vykdo veiklą taip, kad užtikrintų saugią, efektyvią, aplinką tausojančią energijos gamybą, energijos tiekimą, perdavimą, skirstymą iki perdavimo ar skirstymo sistemos sujungimo su vartotojo sistema vietos, neviršydamos nustatytų valstybės reguliuojamų kainų...“).

1.1.1. Gaisro aptikimo signalizacijos praplėtimas Senamiesčio g. 113, Panevėžyje. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 4 tūkst. Eur.

Investicija skirta šilumos gamybos efektyvesniam saugumui užtikrinti siekiant išvengti galimų gaisrų pavojaus, savalaikiai likviduoti kylančią galimo gaisro grėsmę. Po investicijos įgyvendinimo gaisro aptikimo signalizacijos sistema integruota į nuotolinį jos valdymą,

kontrolę ir stebėjimą iš visą parą dirbančio operatyvinio personalo darbo vietos. Investicijos dėka gaisro aptikimo signalizacijos sistema efektyviau panaudojama, sudaryta galimybė gaisro židinių susidarymo prevencijai ir savalaikiam likvidavimui pradinėje stadijoje.

Investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00009 ct/kWh.

1.1.2. Apsauginės signalizacijos praplėtimas Senamiesčio g. 113, Panevėžyje. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 4 tūkst. Eur.

Investicija skirta šilumos gamybos efektyvesniam saugumui užtikrinti siekiant išvengti nesankcionuoto pašalinių asmenų patekimo į bendrovės teritoriją ir patalpas, įrangos sugadinimo ar vagysčių. Po investicijos įgyvendinimo apsauginės signalizacijos sistema integruota į nuotolinį jos valdymą, kontrolę ir stebėjimą iš visą parą dirbančios dispečerinės tarnybos. Investicijos dėka apsauginės signalizacijos sistema efektyviau panaudojama, sudaryta galimybė pašalinių asmenų patekimo į bendrovės teritoriją, galimų vagysčių ar įrangos gadinimo prevencijai ir savalaikiam likvidavimui pradinėje stadijoje.

Investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00009 ct/kWh.

1.1.3. Panevėžio elektrinės katilinės ir Panevėžio RK-1 apskaitos prietaisų modernizavimas. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 11 tūkst. Eur (4 tūkst. Eur Panevėžio elektrinės katilinėje, 7 tūkst. Eur – Panevėžio RK-1).

Siekiant optimizuoti Panevėžio elektrinės katilinės apskaitų sistemą, 3 vnt. šilumos apskaitos prietaisų buvo integruoti į technologinio proceso vizualizavimo sistemą (SCADA). SCADA sistema kaupia duomenis apie apskaitos prietaisų darbo procesą, prireikus vizualiai pateikia šią informaciją tiek realiu laiku, tiek pasirinktame laikotarpyje, kas leidžia detaliam išsiaiškinti apskaitos prietaisų galimus sutrikimus, peržiūrėti prietaisų parodymus norimu laiku, kontroliuoti apskaitos prietaisų darbą. Investicijos įgyvendinimo metu atnaujinta programinė įranga, perprogramuota SCADA sistema, įdiegta Enternet sąsaja (Enternet komutatorius), duomenų koncentratorius, įrengtas valdymo skydas ir reguliavimo kontūrai.

Optimizuojant Panevėžio RK-1 apskaitų sistemą, 3 vnt. šilumos apskaitos prietaisų buvo integruoti į technologinio proceso vizualizavimo sistemą (SCADA), kuri kaupia duomenis apie apskaitos prietaisų darbo procesą, prireikus vizualiai pateikia šią informaciją tiek realiu laiku, tiek pasirinktame laikotarpyje, kas leidžia detaliam išsiaiškinti apskaitos prietaisų galimus sutrikimus, peržiūrėti prietaisų parodymus norimu laiku, kontroliuoti apskaitos prietaisų darbą. Investicijos įgyvendinimo metu atnaujinta programinė įranga, perprogramuota SCADA sistema, įdiegtas duomenų koncentratorius, sistema sukonfigūruota taip, kad visi apskaitų duomenys būtų pasiekiami per Enternet sąsają. Be šių darbų, Panevėžio RK-1 apskaitos prietaisų modernizavimo metu buvo pakeistas nepataisomai sugedęs dūmų kondensacinio ekonomaizerio Nr. 1 (DKE-1) šilumos kiekio apskaitos prietaisas.

11 tūkst. Eur investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00024 ct/kWh.

1.1.4. Na katijonitinių filtrų įrengimas Panevėžio RK-1. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 43 tūkst. Eur.

Investicijos įgyvendinimo metu nuo 1964 metų eksploatuojami, susidėvėję, dažnai remontuojami ir praktiškai nebetinkami naudoti trys Na katijonitiniai filtrai pakeisti naujais, efektyvesniais, mažesnio diametro vandens minkštinimo filtrais bei įrengtas savaime prasiplaunantis mechaninis vandens filtras. Po investicijos įgyvendinimo optimizavus vandens paruošimo filtrų sistemą, pagerėjo jos darbo efektyvumas, kokybė, patikimumas.

Investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00053 ct/kWh.

1.1.5. Vandens kietumo matavimo prietaisas Panevėžio RK-1. Naujai teikiama 2022 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 7 tūkst. Eur.

Siekiant efektyviau kontroliuoti termofikacinio vandens kokybę, Panevėžio RK-1 įrengtas vandens kietumo analizatorius su analizės duomenis rodančiu ekranu ir dviem pavyzdžių paėmimo aušintuvais. Sumontuotas prietaisas įgalina tiksliau kontroliuoti papildymo ir termofikacinio vandens kokybę. Įprastu darbo laiku dirbančių cheminio vandens valymo operatorių nedarbo laiku (tamsioju paros laiku, savaitgaliais ir šventinėmis dienomis) visą parą dirbantis katilinės personalas turi galimybę kontroliuoti ruošiamo vandens kokybę ir, esant nukrypimams nuo normos, atitinkamai reaguoti šalinant nukrypimų priežastines pasekmes.

Investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00012 ct/kWh.

1.1.6. Dujų degiklio UAB "Vilniaus duona" katilinės GK Nr.2 keitimas. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 12 tūkst. Eur.

Tai technologiškai priverstinė investicija. AB „Vilniaus duona“ katilinėje naudojami du garo katilai GK Nr.1 ir GK Nr.2. GK Nr. 1 instaliuoto degiklio minimalus našumas 300 kW, maksimalus – 1900 kW, GK Nr. 2 degiklio minimalus našumas 410 kW, maksimalus – 2350 kW. AB „Vilniaus duona“ rekonstravus savo technologinius įrenginius, sumažėjo jiems reikalingo garo suvartojimas. Ne šildymo sezono metu AB „Vilniaus duona“ naudojamo garo poreikis sumažėjo iki 184 kW. Esant tokiam garo poreikiui, didesnio minimalaus našumo garo katilų degikliai negali užtikrinti reikiamo garo katilų šiluminio apkrovimo. Dėl šios priežasties ne šildymo sezono metu dirbantis garo katilas periodiškai (5-7 kartus į valandą) gęsta ir kuriasi iš naujo. Kiekvieną kartą, garo katilo užsikūrimo metu, vykdomas katilo dūmų trakto ventiliavimas, kurio metu patiriami šilumos nuostoliai, dėl dažno gesimo – kūrimosi proceso trumpėja katilo galima eksploatavimo trukmė, pagreitinant dėvėsi įranga. Atsižvelgdama į susidariusią situaciją, bendrovė GK-2 degiklį pakeitė mažesnio našumo degikliu (minimalus našumas 160 kW, maksimalus – 1160 kW), užtikrinančiu normalų GK-2 darbą ne šildymo sezono metu. Įvertinus dujų kainos pokyčius, sutaupymai dėl šios investicijos sudarytų apie 3,08 tūkst. Eur į metus, orientacinis investicijos atsipirkimo laikas – 3,9 metų.

Investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00013 ct/kWh.

1.1.7. Deaeratoriaus išgarų aušinimo sistemos įrengimas AB "Vilniaus duona" katilinėje. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 4 tūkst. Eur.

AB „Vilniaus duona“ katilinėje garo katilų maitinimo vandens paruošimui naudojamas deaeratorius. Deaeracijos proceso metu susidarančios išgaros (garas, prisotintas deguonies) šalinamos į atmosferą, deaeracijai per metus sunaudojama apie 1650 m³ gamtinių dujų. Įrengtas išgarų aušintuvas leidžia išgarų šilumą panaudoti katilinės reikmėms, iki 70 % sumažina šilumos nuostolius deaeracijai, leisdamas sutaupyti apie 1150 m³ gamtinių dujų į metus. Įvertinus dujų kainos pokyčius, sutaupymai dėl šios investicijos sudarytų apie 0,8 tūkst. Eur į metus, orientacinis investicijos atsipirkimo laikas – 5 metai.

Investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00004 ct/kWh.

2.1. Perdavimas. Perdavimo srities investicijos susijusios su Lietuvos Respublikos Energetikos įstatymo trečio skirsnio 16 straipsnio 1 punktu („Energetikos įmonės vykdo veiklą taip, kad užtikrintų saugią, efektyvią, aplinką tausojančią energijos gamybą, energijos tiekimą, perdavimą, skirstymą iki perdavimo ar skirstymo sistemos sujungimo su vartotojo sistema vietas, neviršydamos nustatytų valstybės reguliuojamų kainų...“).

2.1.1. Šilumos tinklų nuo ŠK-70 iki ŠK-70-4 Nemuno g. 62 su atšakomis rekonstravimas Panevėžyje. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 330 tūkst. Eur.

Investicija skirta šilumos tiekimo patikimumui ir kokybei užtikrinti. Nuo 1968 - 1971 metų eksploatuojamų, susidėvėjusių, nepatikimų, didelės trūkumų rizikos šilumos tinklų rekonstravimo metu esami nuo 2DN70 iki 2DN200 mm šilumos tinklai buvo optimizuoti (šilumos tinklų diametras pritaikytas esamiems šilumos tiekimo poreikiams) ir pakeisti naujais, pramoniniu būdu izoliuotais bekanaliais vamzdžiais (nuo 2DN50 iki 2DN200 mm, šilumos tinklų ilgis – 908 m) taip užtikrinant patikimą šilumos tiekimą vartotojams. Rekonstruoti šilumos tinklai nuo ŠK-70 iki pastatų Tulpių g. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, Parko g. 7, Nemuno g. 64, 62. Investicijos įtaka šilumos kainai – 0,00192 ct/kWh, šilumos nuostolių sumažėjimas po rekonstravimo – 90 MWh į metus.

2.1.2. Šilumos tinklų nuo Nemuno g. 72 iki Nemuno g. 80 su atšakomis rekonstravimas Panevėžyje. Naujai teikiama 2021 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 164 tūkst. Eur.

Investicija skirta šilumos tiekimo patikimumui ir kokybei užtikrinti. Nuo 1970 metų eksploatuojamų, susidėvėjusių, nepatikimų, didelės trūkumų rizikos šilumos tinklų rekonstravimo metu esami nuo 2DN80 iki 2DN200 mm šilumos tinklai buvo optimizuoti (šilumos tinklų diametras pritaikytas esamiems šilumos tiekimo poreikiams) ir pakeisti naujais, pramoniniu būdu izoliuotais bekanaliais vamzdžiais (nuo 2DN65 iki 2DN80 mm, šilumos tinklų ilgis – 537 m) taip užtikrinant

patikimą šilumos tiekimą vartotojams. Rekonstruoti šilumos tinklai nuo pastato Nemuno g. 72 iki pastatų Tulpių g. 11, 13, 16, Nemuno g. 76, 80. Investicijos įtaka šilumos kainai – 0,00095 ct/kWh, šilumos nuostolių sumažėjimas po rekonstravimo – 72 MWh į metus.

2.1.3. Šilumos tinklų nuo ŠK-70 iki ŠK-70-13 su atšakomis rekonstravimas Panevėžyje. Naujai teikiama 2022 metų investicija, įgyvendinta bendrovės lėšomis. Investicijos vertė 506 tūkst. Eur.

Investicija skirta šilumos tiekimo patikimumui ir kokybei užtikrinti. Nuo 1968 – 1970 (šilumos tinklų atšaka į D. Poškos g. 29 – nuo 1992) metų eksploatuojamų, susidėvėjusių, nepatikimų, didelės trūkumų rizikos šilumos tinklų rekonstravimo metu esami nuo 2DN50 mm iki 2DN200 mm šilumos tinklai buvo pakeisti naujais, pritaikytas esamiems šilumos tiekimo poreikiams, pramoniniu būdu izoliuotais bekanaliais vamzdžiais (nuo 2DN50 iki 2DN200 mm, šilumos tinklų ilgis – 1215 m) taip užtikrinant patikimą šilumos tiekimą vartotojams. Rekonstruoti šilumos tinklai nuo ŠK-70 su atšakomis iki pastatų Tulpių g. 9, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 23, D. Poškos g. 29, K. Binkio g. 14. Investicijos įtaka šilumos kainai – 0,00294 ct/kWh, šilumos nuostolių sumažėjimas po rekonstravimo – 91,7 MWh į metus.

3.1. Bendrųjų poreikių investicijos.

3.1.1. Kompiuterinės ir programinės įrangos įsigijimas (bendrųjų poreikių investicija, perderinama, 2021 metais pasikeitus investicijos vertei). Investicija skirta AB „Panevėžio energija“ pagrindinėje ir pagalbinėje veikloje naudojamų informacinių technologijų (kompiuterinės ir programinės įrangos) savalaikiam atnaujinimui ir susijusi su Lietuvos Respublikos Energetikos įstatymo trečio skirsnio 16 straipsnio 1 punktu („Energetikos įmonės vykdo veiklą taip, kad užtikrintų saugią, efektyvią, aplinką tausojančią energijos gamybą, energijos tiekimą, perdavimą, skirstymą iki perdavimo ar skirstymo sistemos sujungimo su vartotojo sistema vietas, neviršydamos nustatytų valstybės reguliuojamų kainų...“). Investicija skirta kompiuterizuotų darbo vietų, turimos pasenusios kompiuterinės ir programinės įrangos atnaujinimui ir/ar išplėtimui. Planuojama, atsižvelgiant į atnaujinimo būtinumą ir modeliuojant galimus orientacinius poreikius. Investicija įgyvendinama bendrovės lėšomis.

2017 metais, planuojant šią 2021 metų investiciją (iki 2021 m. su savivaldybės taryba suderinta suma nekeista), buvo numatyta 15 tūkst. Eur kompiuterinės įrangos įsigijimui ir vykdomai programinės įrangos priežiūros paslaugai. 2021 metais faktiškai investuota 45 tūkst. Eur, tame skaičiuje:

- pasenusių ar nebetinkamų naudoti įrenginių, kompiuterinės įrangos atnaujinimui (kompiuteriai, monitoriai, spausdintuvai, jų veikimą užtikrinanti įranga) investuota 10 tūkst. Eur;
- vykdomai programinės įrangos priežiūros paslaugai ir programinės įrangos atnaujinimui (apskaitos sistema „Labbis 4“, dokumentų valdymo sistema DVS, šilumos ir karšto vandens pardavimų apskaitos programinė įranga, Rubisafe programinė įranga) investuota 35 tūkst. Eur.

Investicija perderinama, remiantis VERT Aprašo 32 pozicijos nuostata, nurodančia, kad investicijos, kurių darbų apimtys pasikeičia (šiuo atveju kiekiai ir vertė), turi būti iš naujo suderintos su savivaldybių tarybomis.

Patikslintos 2021 m. investicijos įtaka šilumos kainai - 0,0024 ct/kWh.

2017 metais, planuojant šią 2022 metų investiciją (iki 2021 m. su savivaldybės taryba suderinta suma nekeista), buvo numatyta 20 tūkst. Eur kompiuterinės įrangos įsigijimui ir vykdomai programinės įrangos priežiūros paslaugai. Per penkerius metus, pasikeitus planuotiems kompiuterinės įrangos poreikiams ir senstant naudojamai programinei įrangai, 2022 metais planuojama investuoti 60 tūkst. Eur, tame skaičiuje:

- pasenusių ar nebetinkamų naudoti įrenginių, kompiuterinės įrangos atnaujinimui (kompiuteriai, monitoriai, spausdintuvai, jų veikimą užtikrinanti įranga) - 5 tūkst. Eur;
- vykdomai programinės įrangos priežiūros paslaugai ir programinės įrangos atnaujinimui (apskaitos sistema „Labbis 4“, dokumentų valdymo sistema, šilumos ir karšto vandens pardavimų apskaita, klientų savitarnos portalas, licencijos) - 55 tūkst. Eur.

Patikslintos 2022 m. investicijos įtaka šilumos kainai - 0,0034 ct/kWh.

3.1.2. Duomenų nuotolinio nuskaitymo ir perdavimo įranga. Investicija numatyta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Šilumos ūkio įstatymo 7 skirsnio 28 straipsnio 5 punktu

(„Šilumos ir karšto vandens tiekėjas gali nuskaityti šilumos ir karšto vandens apskaitos prietaisų rodmenis teisės aktų reikalavimus atitinkančiu nuotoliniu būdu“). Investicijos įgyvendinimas, kai vartotojų atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų rodmenys pateikiami bendrovės atsakingų asmenų kompiuteriuose, užtikrina tikslesnį prietaisų rodmenų nuskaitymo būdą, padeda išvengti „žmogiškosios klaidos“ faktoriaus, leidžia tiksliau kontroliuoti galimus apskaitos prietaisų gedimus ir kokybiškesnę prietaisų priežiūrą. Investicija planuojama, atsižvelgiant į esamą šilumos vartotojų skaičių ir modeliuojant optimaliausią investicijos įgyvendinimo variantą.

2017 metais, planuojant šią 2021 metų investiciją (iki 2021 m. su savivaldybės taryba suderinta suma nekeista), buvo numatyta 9 tūkst. Eur. 2021 metais faktiškai investuota 11 tūkst. Eur (vartotojams įrengti 47 duomenų nuotolinio nuskaitymo ir perdavimo įrangos vienetai).

Investicija perderinama, remiantis VERT Aprašo 32 pozicijos nuostata, nurodancia, kad investicijos, kurių darbų apimtys pasikeičia (šiuo atveju kiekiai ir vertė), turi būti iš naujo suderintos su savivaldybių tarybomis.

Patikslintos 2021 m. investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00024 ct/kWh.

2017 metais, planuojant šią 2022 metų investiciją (iki 2021 m. su savivaldybės taryba suderinta suma nekeista), buvo numatyta 0 tūkst. Eur. Per penkerius metus, pasikeitus planuotiems duomenų nuotolinio nuskaitymo ir perdavimo įrangos poreikiams, 2022 metais planuojama įrengti apie 60 įrangos vienetų bendrai 12 tūkst. Eur sumai.

Patikslintos 2022 m. investicijos įtaka šilumos kainai - 0,00026 ct/kWh.

IVS inžinierius
Remigijus Lipskis